

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) เป็นเครื่องมือหลักในการศึกษานี้ เพื่อศึกษาถึงมุมมองของชุมชนต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านเวียงแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้การเป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายู่

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษามุมมองของชุมชนผู้การเป็นศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 1 ศูนย์ จากทั้งหมด 18 ศูนย์ในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มศึกษา ได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล นักวิชาการบริหารส่วนตำบล ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง จำนวน 24 คน

พื้นที่ศึกษา

เลือกพื้นที่ศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) โดยพื้นที่ในการศึกษา คือ บ้านเวียงแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกคือเป็นหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงกับทางโรงพยาบาล สะดวกในการเก็บข้อมูลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงเป็นศูนย์แรกที่ตั้งขึ้นในอำเภอเวียงแหง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นายกและนักวิชาการการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและคณะกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และตัวอย่างเลือกมาแบบเฉพาะเจาะจง คือชุมชนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง ได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล 1 คน นักวิชาการการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ครูพี่เลี้ยง 2

คน ผู้ปกครอง 12 คน กำนัน 1 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 2 คนและคณะกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนา
ศูนย์เด็กเล็ก 5 คนรวมทั้งสิ้น จำนวน 24 คน

ตาราง 3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล

คนที่	ตำแหน่ง	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพหลัก/เสริม
1	ครูพี่เลี้ยงคนที่ 1	หญิง	44	ม.6	ดูแลเด็ก/ค้าขาย
2	ครูพี่เลี้ยงคนที่ 2	หญิง	38	ม.6	ดูแลเด็ก/ไม่มี
3	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 1	หญิง	32	ปริญญาตรี	รับราชการ/ไม่มี
4	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขคนที่ 2	หญิง	30	ปริญญาตรี	รับราชการ/ไม่มี
5	กำนัน	ชาย	54	ป.7	นักการเมือง/เกษตรกร
6	นายกอบต.	ชาย	37	ปวส.	นักการเมือง/เกษตรกร
7	นักวิชาการการศึกษาอบต.	หญิง	40	ปริญญาตรี	นักการเมือง/ไม่มี
8	ประธานศพด.	ชาย	43	ม. 6	นักการเมือง/เกษตรกร
9	รองประธานศพด.	หญิง	55	ป. 4	ไม่มี/ไม่มี
10	เลขานุการศพด.	ชาย	38	ป. 6	รับจ้าง/ทำสวน
11	ประชาสัมพันธ์ศพด.	ชาย	37	ป. 4	รับจ้าง/ไม่มี
12	เหรียญกศพด.	หญิง	39	ป. 6	ค้าขาย/ไม่มี
13	ผู้ปกครองคนที่ 1	หญิง	34	ไม่มี	รับจ้าง/ไม่มี
14	ผู้ปกครองคนที่ 2	หญิง	30	ไม่มี	รับจ้าง/ไม่มี
15	ผู้ปกครองคนที่ 3	หญิง	33	ป.4	ไม่มี/ไม่มี
16	ผู้ปกครองคนที่ 4	หญิง	32	ป.3	รับจ้าง/ไม่มี
17	ผู้ปกครองคนที่ 5	หญิง	30	ไม่มี	รับจ้าง/ไม่มี
18	ผู้ปกครองคนที่ 6	หญิง	40	ไม่มี	รับจ้าง/ไม่มี
19	ผู้ปกครองคนที่ 7	หญิง	40	ไม่มี	ค้าขาย/ไม่มี
20	ผู้ปกครองคนที่ 8	ชาย	39	ป.4	เกษตรกร/ไม่มี
21	ผู้ปกครองคนที่ 9	ชาย	52	ป.6	เกษตรกร/ไม่มี
22	ผู้ปกครองคนที่ 10	หญิง	56	ไม่มี	รับจ้าง/ไม่มี
23	ผู้ปกครองคนที่ 11	หญิง	34	ป.6	ค้าขาย/ไม่มี
24	ผู้ปกครองคนที่ 12	หญิง	32	ป.6	ค้าขาย/ไม่มี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้ศึกษา ต้องมีการเตรียมความพร้อม ด้านความรู้ ทักษะการวิจัยจากการค้นคว้า เอกสารตำราต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรึกษาผู้รู้ และอาจารย์ที่ปรึกษาในประเด็นที่ศึกษา เพื่อเตรียมตัวในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

2. แนวคำถามแบบเจาะลึกชนิดมีโครงสร้างใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การสังเกตเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบททั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บ้านเวียงแหง

4. เครื่องบันทึกเสียง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาที่ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยจะศึกษามุมมองของชุมชนต่อการพัฒนาให้เป็นศูนย์เด็กเล็กนอกระบบในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหงและได้มีการยื่นคำร้องขออนุญาตต่อกรมการจริยธรรมสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ผู้วิจัยคำนึงถึงหลักจริยธรรมตลอดระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูล โดยมีการแจ้งให้ชุมชนซึ่งประกอบไปด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทราบถึงสถานะของผู้วิจัย รูปแบบ และวัตถุประสงค์ของการศึกษารวมทั้งแจ้งให้ทราบว่า การตอบรับหรือการปฏิเสธที่จะเข้าร่วม การวิจัยในครั้งนี้จะไม่มีผลต่อผู้เข้าร่วมวิจัยและสามารถถอนตัวออกจากกรวิจัยได้ตลอดเวลาของการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ไม่ระบุชื่อของกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไปติดต่อกับการบริหารส่วนตำบลเมืองแหง ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิจัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยในพื้นที่

2. ลงพื้นที่เพื่อสร้างความคุ้นเคยและศึกษาแหล่งข้อมูล

3. ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษามุมมองของชุมชนสู่การเป็นศูนย์เด็กเล็กนอกระบบของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการองค์การบริหารส่วนตำบล ครูพี่เลี้ยง ผู้ปกครอง

ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและกรรมการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง โดยทำการนัดหมายล่วงหน้าและทำการสัมภาษณ์ครั้งละประมาณ 30 นาทีต่อ 1 คน ซึ่งอาจจะมีการนัดสัมภาษณ์ในครั้งต่อไปเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจนกว่าจะได้ข้อมูลที่อิ่มตัวและในการสัมภาษณ์นั้นจะใช้คำถามชนิดมีโครงสร้างเป็นแนวในการสัมภาษณ์ ประกอบกับการสังเกตบริบทของชุมชน ความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม และการประกอบอาชีพของคนในชุมชน

4. ผู้วิจัยทำการรวบรวมผลการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

สถานที่ดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูล

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ตั้งแต่เดือนเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2550